

*IV Міжнародний форум для сталого розвитку бізнесу
GREEN MIND*

**Цілі зеленої модернізації виробництва у
Порядку денному в сфері розвитку «Пост – 2015»
та шляхи їх реалізації в Україні**

Людмила Мусіна

*Координатор програми EaP GREEN
Координатор співробітництва з ЮНІДО в Україні*

ТПП, м. Київ, 27 жовтня 2015 р.

Порядок денний у сфері розвитку «Пост-2015» та ЦРТ - «глобальний компас» для вирішення завдань сталого розвитку та партнерства:

- ... 17 комплексних Цілей сталого розвитку (ЦСР) та 169 завдань;
- ... інтеграція ЦСР у національні стратегічні документи, реформа статистики;
- ... нові важливі аспекти: стала енергетика, ліквідація нерівності, урбанізація, індустріальний розвиток, водні ресурси, боротьба зі зміною клімату...;
- ... інвестування коштів в інновації та розвиток екологічно чистих і безпечних технологій, що забезпечують сталий розвиток;
- ... оптимізація всіх фінансових потоків в цілях сприяння сталому розвитку;

«... ми повинні сприяти розвитку відновлюваних та більш економічних джерел енергії, природозберігаючій індустріалізації та розвитку сталої інфраструктури, створювати раціональні моделі споживання та виробництва ... щоб економічне зростання не супроводжувалося погіршенням стану довкілля» ...

Цілі сталого розвитку, схвалені на Саміті ООН у сфері розвитку «Пост-2015» (25-27 вересня 2015)

ЦІЛІ

Права людини, рівність, сталість

Соціальний розвиток	Економічний розвиток	Екологічна сталість	Мир, безпека, партнерство
<ol style="list-style-type: none">1. Викорінення бідності, забезпечення рівного доступу до ресурсів;2. Ліквідація голоду, продовольча безпека, сталий розвиток сільськогосподарства3. Забезпечення здорового способу життя, доступ до медичних послуг4. Якісна освіта5. Гендерна рівність	<ol style="list-style-type: none">7. Доступ до сталої та сучасної енергетики;8. Сприяння сталому економічному зростанню;9. Сприяння сталій індустріалізації, інноваціям;10. Зменшення нерівності всередині країн і між ними11. Розбудова міст на основі безпечної діяльності	<ol style="list-style-type: none">6. Рациональне використання водних ресурсів і санітарії для всіх;12. Сталі моделі споживання і виробництва, ефективне використання природних ресурсів13. Заходи для сталого клімату в національну політику і стратегії;14. Стале використання морських ресурсів ;15. Стале використання екосистем суші, лісів	<ol style="list-style-type: none">16. Розбудова миролюбивого суспільства, доступ до правосуддя для всіх;17. Зміцнення глобального партнерства задля сталого розвитку. Мобілізація фінансових ресурсів

МОЖЛИВОСТІ

Продовольча безпека	Модернізація інфраструктури	Стала енергетика для всіх	Якісне управління підзвітні інститути	Механізм фінансування
Сталий промисловий розвиток		Трансфер технологій і знань, інновації		

Цілі зеленої модернізації виробництва до 2030 року

- ❑ Розвивати якісну, надійну, стійку інфраструктуру з особливим упором на рівноправний доступ для всіх
- ❑ Сприяти інклюзивній та сталій індустріалізації, а до 2030 року значно підвищити рівень зайнятості в промисловості та її частку у ВВП;
- ❑ Розширювати доступ дрібних промислових підприємств до фін. послуг, у т.ч. до недорогих кредитів, їх інтеграцію у виробничо-збутові ланцюжки і ринки;
- ❑ Модернізувати інфраструктуру, модифікувати промисловість, підвищивши ресурсну ефективність з використанням чистих й еко-безпечних технологій
- ❑ Підвищувати технологічні можливості промислов. сектора, у т.ч. шляхом стимулювання інновацій, збільшення працівників у ДіР та коштів на ДіР;
- ❑ До 20130 р. збільшити удвічі частку ВДЕ в енергет. балансі та подвоїти глобальні темпи підвищення ЕЕ
- ❑ Добитися більш високих рівнів виробництва шляхом диверсифікації, модернізації технологій та інновацій, у т.ч. за рахунок галузей з високою ВДВ,
- ❑ Сприяти створенню гідних робочих місць, підприємству, творчості та новаторству, розвитку МСП;
- ❑ До 2030 р. поступово підвищити ефективність споживання та виробництва ресурсів в усьому світі
- ❑ розробити глобальну стратегію зайнятості молоді,
- ❑ Скоротити удвічі до 2030 кількість харчових відходів на душу населення та втрати продовольства,
- ❑ Рационалізувати неефективне субсидування викопного палива

Глобальні ЦСР

7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

16 PEACE AND JUSTICE STRONG INSTITUTIONS

9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

Важелі екологізації економіки у стратегічних та програмних документах розвитку України є недостатніми

Політичні документи України у 2014-2015 рр.	Плани дій	Стратегії, програми (підлягають перегляду)
Стратегія сталого розвитку «Україна–2020»	План дій з виконання Програми діяльності КМУ і Стратегії сталого розвитку «Україна–2020» на 2015 р.	Екологічна Стратегія 2020
Угода про Асоціацію між Україною та ЄС і державами-членами ЄС	План імплементації Угоди між Україною та ЄС (вересень 2014)	Енергетична стратегія 2030
Програма діяльності Уряду України (Коаліційна Угода політичних партій)	Плани імплементації Директив ЄС: Мінприроди, Міненерговугілля, Мінекономрозвитку, МінАПК ...	Стратегія розвитку аграрного сектору до 2020 р.
	НПД з енергоефективності-2020 (проект в рамках зобов'язань по Енергетичній Спільноті)	Транспортна Стратегія 2020
	НПД з відновлюваної енергетики на період до 2020 р. (жовтень 2014 р.)	Концепція державної цільової програми розвитку промисловості до 2020 р.
		Державна програма енергоефективності та розвитку виробництва енергоносіїв з ВДЕ та АВП до 2015 р.
	

Стратегічні цілі ЄС у сфері зміни клімату та енерго-ефективності стимулюють пошук та новаторство

- Зменшення емісії ПГ до 2030 р. на 40% нижче рівня 1990 р.;
- Підвищення частки відновлюваних джерел енергії до щонайменше 27% у загальному обсязі споживання енергії в ЄС;
- Підвищення енергоефективності на щонайменше 27%.

Дорожня карта ресурсоефективної Європи» (результати):

- заходи з підвищення ресурсоефективності усіх ланок ланцюга доданої вартості можуть знизити потребу у сировині на 17-24% до 2030 р.,
- ...допомогти промисловості заощаджувати до 630 млрд. євро на рік або 8% щорічного обороту компаній в ЄС;
- підвищити ВВП ЄС \approx на 3,9% завдяки створенню нових ринків і продуктів;
- показник ресурсоефективності зріс на 20% за 2000-2011, його можна збільшити ще на 30% до 2030 р., та збільшити ВВП \approx на 1 % і створити понад 2 млн. робочих місць порівняно. з консервативним сценарієм.

Джерело: COM(2014) 398 final, Brussels 2.7.2014.

Мейер, Б. та ін. (2011) "Макроекономічне моделювання сталого розвитку та зв'язок між економікою та довкіллям". Дослідження для ЄвроКомісії (DG Environment),

ЮНІДО: сприяння інклюзивному сталому промислово-му розвитку, продуктивній зайнятості та гідній праці (Ціль 9)

Проект Рамкової програми співробітництва між ЮНІДО та Урядом України на 2016-2020 рр.

Основні напрями співробітництва:

- Інструменти та політика сприяння всеохоплюючому та сталому промисловому розвитку.
- Сприяння зеленому промисловому зростанню, технологічному та інноваційному розвитку.
- Сприяння інвестиціям, трансферу технологій, обміну знаннями та розвитку партнерств.
- Розвиток малих і середніх підприємств, у тому числі кластерів, технологічних платформ, консорціумів та бізнес-зв'язків.
- Екологічна сталість, ефективність використання ресурсів та екологічно чисте виробництво, промислова енергоефективність та відновлювані джерела енергії.

Проекти ЮНІДО в Україні у сфері промислового розвитку (2013-2015 рр.)

- **Сприяння адаптації та впровадженню ресурсно-ефективного та більш чистого виробництва шляхом утворення Центру більш чистого виробництва в Україні (ЮНІДО, Швейцарія, Австрія);**
- **Покращання енергоефективності та сприяння відновлювальній енергетиці в агропродовольчій галузі та інших малих і середніх підприємствах в Україні (ЮНІДО, ГЕФ);**
- **Впровадження систем енергетичного менеджменту для підвищення енергоефективності у промисловості (ЮНІДО, ГЕФ);**
- **Проект з підвищення конкурентоспроможності виробників та постачальників компонентів автомобільної галузі (ЮНІДО, Словенія);**
- **Очищення Горлівського хімічного заводу (ЄС , SIDA)**
- **Форсайтне дослідження перспектив розбудови в Україні зеленої ресурсно-ефективної економіки до 2020 р. (концепція);**
- **Екологічно збалансоване управління та остаточне видалення поліхлорованих біфенілів ПХБ(ЮНІДО, ГЕФ)**

Програма «Чисті технології для малих і середніх підприємств» (UNIDO Cleantech Innovation Programme for SMEs in Ukraine)

Мета:

- Розбудова екосистеми для інновацій та підприємництва;
- Заохочення розвитку підприємств-початківців (старт-апів) у сфері чистих технологій шляхом навчання, оцінювання, конкурсного відбору та участі переможців у Глобальному конкурсі в Силіконовій долині (США);
- Пошук для МСП потенційних інвесторів та партнерів через Глобальну платформу чистих технологій.

Фінансування:

- загальний бюджет - 15 млн. дол. США;
- грант ГЕФ – 2 млн. дол. США;
- Донор – ЄС;
- Термін – 3 роки.

Підвищення конкурентоспроможності та доступу МСП до ринків через розвиток їх консорціумів

Стратегія:

- Підтримка у створенні експортних консорціумів МСП, у т. ч. за ознакою походження товару, у державному та приватному секторах;
- Підготовка національних промоутерів експортних консорціумів;
- Визначення технічних, соціальних та екологічних міжнародних стандартів, які є актуальними для членів експортних консорціумів;
- Створення спеціальних схем стимулювання консорціумів МСП.

Бюджет проекту: 2, 9 млн.Євро;

Термін: 2 роки;

Донор: Євросоюз

Партнери: Мінекономрозвитку,
Державна установа з
підтримки експорту

Компоненти та задачі Програми EaP GREEN

Екологізація економіки: ефективність, нові джерела зростання

Компонент 1: Управління та фінансування

- 1.1: Сприяння у розробленні стратегічної політики
- 1.2: Оцінка прогресу: показники «зеленого» зростання
- 1.3: Виявлення екологічно шкідливих субсидій (ЕВС) і початок реформи субсидій
- 1.4: Реформа податкової політики: створення ринкових стимулів до виробництва та споживання більш екологічно чистої продукції
- 1.5: Удосконалення інвестиційної політики та розширення доступу до фінансування
- 1.6: Сприяння більш сталим технологічним процесам: екологізація МСП
- 1.7: Сприяння зміні моделей споживання шляхом запровадження «зелених» закупівель

Компонент 2: СООС и ОВОС

- 2.1: Перегляд чинної національної нормативно-правової основи
- 2.2: Зміцнення потенціалу у сфері проведення СЕОС/ОВОС у відповідності з прикладами належної практики, в тому числі діючої в ЄС

Компонент 3: Демонстраційні проекти

- 3.1: Підвищення кадрового та інституційного потенціалу у сфері РЕЧВ (ресурсоефективного і більш чистого виробництва)
- 3.2: Впровадження, розповсюдження і тиражування РЕЧВ
- 3.3: Підтримка технологій РЕЧВ
- 3.4: Стимулювання інновацій та більш сталих товарів і послуг шляхом державних закупівель за принципом екологічної сталості
- 3.5: Стимулювання розвитку органічного сільського господарства

Компонент 1: Інструменти управління та фінансування (підхід ОЕСР-ЮНЕП)

-
- 1.1. Сприяння розробленню стратегічних напрямів та заходів політики
 - 1.2. Оцінка прогресу на шляху до зеленого зростання
 - 1.3. Виявлення екологічно шкідливих субсидій та початок реформи субсидій
 - 1.4. Реформування податкової політики
 - 1.5. Стимулювання сталих державних закупівель
 - 1.6. Покращання інвестиційної політики та доступу до фінансів
 - 1.7. Екологізація малих і середніх підприємств

Компонент 3: Демонстраційний проект з ресурсо-ефективного та більш чистого виробництва (РЕЧВ) ЮНІДО

3.1: Підвищення кадрового та інституційного потенціалу у сфері РЕЧВ

3.2: Впровадження, розповсюдження і тиражування РЕЧВ

3.3: Підтримка технологій РЕЧВ

3.4: Стимулювання інновацій та більш сталих товарів і послуг шляхом державних закупівель за принципом екологічної сталості

3.5: Стимулювання розвитку органічного сільського господарства